

Posudek konzultantky rigorózní práce na téma „**Masové uprchlictví v kontextu mezinárodního práva**“ předložené Mgr. **Vladanem Brožem**.

Práce v celkovém rozsahu 108 stran je věnována aktuální problematice masového uprchlictví a otázkám spojeným s mezinárodněprávními aspekty tohoto tíživého a globálního fenoménu.

S ohledem na skutečnost, že soudobé masové uprchlictví v mnoha směrech přesahuje okolnosti, za nichž vznikaly základní mezinárodněprávní instrumenty ochrany uprchlíků (Úmluva o právním postavení uprchlíků z r. 1951 a protokol z r. 1967), musely být do koncepce práce zahrnuty i instrumenty, tj. kontrolní a judiciální mechanismy, umožňující autorovi problematiku masového uprchlictví uchopit a analyzovat i efektivitu jejich hlavního účelu – zajistit základní práva a potřeby uprchlíků.

Kromě lidskoprávního instrumentaria, univerzální i regionální povahy, včetně kontrolních mechanismů, se práce dotýká i mezinárodního práva trestného a humanitárního a zdůrazňuje relevantní principy obecného mezinárodního práva (princip non-refoulement, zákaz mučení a diskriminace). Pozornost je věnována i právní ochraně zvláště zranitelných osob v postavení uprchlíků – ženám a dětem. Náročnost na teoretické znalosti zvoleného tématu je tudíž nesporná a autor se s širšími znalostmi mezinárodního práva vyrovnal kvalifikovaně, i když s jistou mírou popisnosti, např. při popisu regionálních kontrolních mechanismů.

Ke kvalitě práce nesporně přispívá autorova praktická znalost zkoumané problematiky projevující se zejména v kapitole zabývající se řešením masového uprchlictví mezinárodním společenstvím (str. 79 a násl.).

Rovněž zvolená metoda zpracování odpovídá požadavkům na uchopení a formulování problémů soudobého globálního fenoménu uprchlictví v kontextu mezinárodního práva. Autor vychází především z relevantní normativity a příslušných kontrolních mechanismů s hlavním důrazem na stanoviska a instrukce UNHCR. V této souvislosti lze připomenout, že práci by prospěly i důležité případy řešení před univerzálními či regionálními judiciálními či kvazi-judiciálními fóry, obsahově obohacující příslušné smluvní závazky států ve vztahu k osobám v postavení uprchlíků. Autor se též opírá o sekundární prameny a k ocenění je, že neopomněl literaturu české provenience.

Práce tak nesporně cíl uvedený v úvodu práce splnila a zmapovala nejen současný, právně upravený systém ochrany osob v postavení uprchlíků, ale i reakci mezinárodního společenství na nové jevy v této oblasti, které, i když se nevymykají z rámce platné

mezinárodní normativisty, čekají na závaznou úpravu efektivních postupů (viz praxe přesídlování)

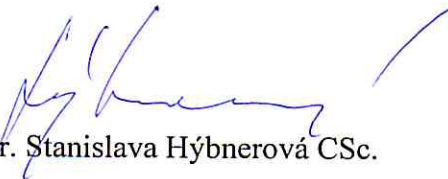
Autor při zpracování tématu postupoval samostatně, s využitím vlastních poznatků a zkušeností z práce nevládních organizací věnujících se této problematice. Elaborát je vyváženě a logicky strukturován, čemuž odpovídá členění do pěti kapitol a jejich historicko-logickému řazení.

Práce je napsána odborným jazykem na požadované literární úrovni. Je opřena o kvalifikovaný poznámkový aparát a vybavená odpovídajícím seznamem literatury. K ocenění jsou i v příloze uvedena schémata správného postupu orgánů rozhodujících, v souladu s mezinárodněprávními závazky, o postavení uprchlíka.

V ústní obhajobě by autor mohl objasnit, zda princip non-refoulement považuje za jus cogens a v této souvislosti též uvést, zda v současné mezinárodněprávní úpravě ochrany uprchlíků má své místo i normativita obyčejová, nadto kogentní.

Předložená práce splňuje požadavky kladené na rigorózní práci a doporučuji ji k ústní obhajobě.

V Praze dne 2.února 2010

doc.dr. Stanislava Hýbnerová CSc.
konzultantka